

KIRKKO & KOTI

28.1.2026 / 1 / kirkkojakoti.fi

Helmikuun
tapahtumat
liitteessä

Ella Junnilalle risti on rakas

sivu 12

Pelottaako
muisti-
sairaus?

sivu 4

Vapaaehtoistyö
tuo iloa
elämään

sivu 6–7

Puhetta
rukouksesta
Puijolla

sivu 8

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Vahva yhteisöllisyys kantaa

SITRA JULKAISI tammikuun puolessa välissä megatrendit. Megatrenditrendikatsaus tulkitsee laajoja, globaaleja kehityskulkuja Suomen näkökulmasta. Megatrendi on useista ilmiöistä koostuva yleinen kehityssuunta, laaja muutoksen kaari.

KATSAUKSESSA TODETTIIN, että elämme rauhattomuuden aikaa, jota leimaavat epävarmat tulevaisuudennäkymät ja päällekkäiset kriisit. Tuntuu siltä, että edellisestä mullistuksesta ei päästä eroon, kun seuraava jo kolkuttelee ovelta.

MEGATRENDEISSÄ KOROSTUI neljä asiaa. 1. Suuntana on pitkäikäisten yhteiskunta. Suomessa on pian enemmistö ikääntyneitä ja vähemmistö nuoria. 2. Maailmanjärjestyksen murros mittaa demokratian voiman. Uusi maailmanjärjestys on muotoutumassa. Suomen on määritettävä oma paikkansa ja tavoitteensa sen rakentamisessa. 3. Ympäristökriisi pakottaa sopeutumaan ja uudistumaan. Luonnon kantokyvyn rajat on ylitetty ja ilmastonmuutoksen sekä luontokadon seuraukset pahenevat. Mahdollisuuksia löytyy esimerkiksi kiertotaloudesta ja luontopääoman vahvistamisesta, uusiutuvasta energiasta sekä luonnon tarjoamista terveyspalveluista. 4. Tekoäly mullistaa yhteiskunnan perustaa. Tekoäly haastaa tiedon instituutioita eli esimerkiksi tutkimusta, koulutusta ja päätöksentekoa.

KIRKON TÄRKEÄ TEHTÄVÄ muuttuvassa yhteiskunnassa on vahvistaa yhteisöllisyyttä. Moniääninen keskustelu luo pohjaa toivolle, osallisuudelle ja yhteiselle tulevaisuuden rakentamiselle. ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Ystävällisten viikko
Ystävällisten viikko 9.–15.2. kutsuu kaikkia levittämään hyvää mieltä arjen keskele. Voit osallistua tekemällä ja jakamalla ystävällisiä tekoja ja innostamalla muitakin luomaan välittämisen ketjua. Pienetkin ystävälliset teot vahvistavat turvallista ja myönteistä ilmapiiriä. Ystävällisten viikkoon kutsuu Osallistujien Suomi -verkosto.

[Osallistujien suomi.fi/ystavallisten-viikko](https://osallistujien suomi.fi/ystavallisten-viikko)

Kirkon päättäjäksi?
Seurakuntavaalit toimitaan neljän vuoden välein, seuraavan kerran 15.11.2026. Vaalien ehdokasasettelu päättyy syyskuussa, äänestysaika on marraskuussa. Innostu tutustumaan seurakuntapäättäjän tehtäviin – kysy tehtävistä ja listoista seurakuntasi luottamushenkilöiltä. Ehdokkaan tulee olla konfirmoitu seurakunnan jäsen ja täyttää 18 vuotta viimeistään vaalipäivänä.

[Seurakuntavaalit.fi](https://seurakuntavaalit.fi)

Laskiainen lasketaan, paastonaika alkaa
Laskiainen on laskeutumisesta paastoon ja sen myötä pääsiäisen suureen juhlaan. Laskiaistiistain jälkeen vietetään tuhkakeskiviikkoa, josta alkava paastonaika kestää pääsiäissunnuntaihin. Tuhkakeskiviikon jumalanpalveluksissa voi ottaa otsaansa tuhkaista tehdyn merkin kaatumuksen ilmauksena.

Laskiaissunnuntai 15.2., laskiaistiistai 17.2., tuhkakeskiviikko 18.2.

YKSI HETKI KIRKON PIHALTA

Tapaninpäivän jumalanpalvelukseen töihin tulijat saivat hieraista silmiään, kun Siilinjärven kirkon sakastin ikkunassa näkyi harvinaisia kirkkovieraita. Kirkon takapihan sulat nurmikkoalueet houkuttelivat paikalle kauriita. Kuva: Marjaana Kaisto.

LAINATTUA

”Kiire on monelle ihmisyyden mittari, jopa ylpeyden aihe.
Pappi ja kolumnisti Visa Viljamaa, Sana 1/2026

”Toivon, että rajut sään ääri-ilmiöt ravistelevat ihmisiä hereille huomaamaan, että meillä on paljon tärkeämpiä tehtäviä kuin sapelinkalistelu ja vihanpito.
Rauhanvälittäjä Juha Christensen, Askel 1/2026

LYHYESTI

TÄNÄ VUONNA vietetään sivistyksen, kulttuurin ja hallinnon 750-vuotisjuhlavuotta. Vuonna 1276 perustettu Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli oli alku suomalaiselle julkiselle hallinnolle, koulutukselle ja sivistykselle.

YLEISRADIO JA radiojumalanpalvelukset täyttävät sata vuotta syksyllä 2026. Juhlavuoden kunniaksi on kerätty kuuntelijoiden rakkaimpia virsiä ja hengellisiä lauluja, joita soitetaan tai lauletaan vuoden mittaan luterilaisissa radiojumalanpalveluksissa ja Harjoissa sävelissä Yle Radio 1:ssä.

130

Kuopion ev.lut. seurakunnat työllistävät tulevana kesänä reilut 130 kesätyöntekijää.

YHTEISVASTUU 2026

- Vuonna 2026 Yhteisvastuu-keräys lievittää ikääntyvien hätää ja ehkäisee yksinäisyyttä.
- Näin apu kohdentuu: 30 % ev.lut. seurakuntien diakoniatyöhön, 20 % etsivään vanhustyöhön Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton VALLI ry:n kautta ja 50 % Kirkon Ulkomaanavun työhön maailman kriisikohteissa.
- Yhteisvastuu-keräys ei toteutuisi ilman suurta joukkoa vapaaehtoisia. Jos haluat auttaa seurakuntaasi tärkeässä asiassa, ota yhteys diakoniatyöntekijöihin.
- Lisätietoa ja lahjoitusohjeet: kuopionseurakunnat.fi/yhteisvastuu, siilinjarvenseurakunta.fi, yhteisvastuu.fi
- Lehden tapahtumaliitteestä saat vinkit seuraavista Yhteisvastuu-tapahtumista.

Yhteisvastuu 2026 lievittää ikääntyvien hätää

Jokainen meistä vanhenee, ja jokainen tarvitsee joskus toisen ihmisen tukea.

Yhteisvastuu, Sini-Marja Kuusipalo teksti
Yhteisvastuu-keräys kuvat

Suomi ikääntyy, ja samalla kasvaa joukko ihmisiä, jotka kaipaavat turvaa ja tukea arkeensa ja ennen kaikkea toisistaan. Tänä vuonna Yhteisvastuu-keräys suuntaa katseensa ikääntyvien hätään: Keräyksen tuotto ohjataan kotimaassa Suomen evankelis-luterilaisen seurakuntien kautta paikalliseen auttamistyöhön sekä Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry:n etsivään vanhustyöhön. Kansainvälinen kriisiapu ohjataan Suomen suurimman kehitysyhteistyöjärjestön Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Suomessa pitää rakentaa välittämistä

Jokainen meistä vanhenee, ja jokainen tarvitsee joskus toisen ihmisen tukea. Ikääntyminen ei ole yhdenmukainen polku, vaan moninainen matka: toiset elävät aktiivista arkea, toiset kamppailevat yksinäisyyden, toimintakyvyn heikkenemisen tai turvattomuuden kanssa.

Ikääntyvä yhteiskunta kohtaa haasteita, jotka tekevät avun löytämisestä vaikeaa: Sosiaalinen tuki puuttuu. Lä-

hipalvelut katoavat, palvelupisteet ja yhteisölliset kohtaamispaikat sulkeutuvat. Digipalvelut syrjäyttävät kasvokkaisen avun. Turvattomuus kasvaa. Kun ihminen ei tiedä mistä apua saa, hän turvautuu väärin palveluihin. Tämä syö luottamusta järjestelmään ja kuormittaa sitä entisestään.

Koska ikääntyneiden tarpeet muuttuvat, on myös toimintatapojen kehityttävä. VALLI ry:n työ vahvistaa ikääntyvien osallisuutta ja arjen turvallisuutta. VALLI:n työssä korostuu kohtaava toiminta ja etsivä vanhustyö. Yhteisvastuun tuella VALLI kehittää uusia malleja, joissa yhdistyvät ammattilaisten osaaminen, vapaaehtoisten voima ja yhteisöjen tuki. Tavoitteena on yhteiskunta, jossa ikääntyminen on turvallinen ja arvokas elämänvaihe.

Kun vanhuus koittaa köyhydessä

Yhteisvastuun vuoden 2026 kansainvälinen esimerkkikohta on Nepal. Nepal on nuorten maa, joka tunnetaan rikkaasta kulttuuristaan ja äärimmäisestä köyhyydestä. Sen väestön mediaani-ikä on vain 25 vuotta, ja harva elää korkeaan ikään. Nepalissa moni ikääntyy kovissa olosuh-

teissa; köyhyys, kouluttamattomuus, raskaiden fyysisten töiden kuluttamat kehot ja heikko terveydenhuolto varjostavat monen vanhuutta.

Kirkon Ulkomaanapu tukee erityisesti entisten maaja velkaorjien yhteisöjä, joissa moni nykyinen ikäihminen on jäänyt ilman koulutusta ja toimeentuloturva. Tuen avulla ikääntyville mahdollistuu uudenlainen tulevaisuus: koulutusta vihannesten viljelyyn, kotieläinten hoitoon ja perinteisiin käsityötaitoihin.

Merkittävät pienet teot

Ikääntyvien hätä on usein hiljainen. Siksi Yhteisvastuu 2026 rohkaisee jokaista osallistumaan: pienikin teko voi olla ratkaiseva.

Välittämistä voi olla hymy, soitto, yhteinen hetki tai lahjoitus keräykseen. Jokainen askel kohti välittämisen kulttuuria tekee yhteisöstä ja yhteiskunnasta vahvemman ja lämpimämmän. Yhdessä voimme varmistaa, että ikääntyminen on elämänvaihe, jossa kukaan ei jää yksin.

Yhteisvastuu on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vuosittainen hyväntekeväisyyskeräys, joka näkyy katu- ja ilmapöytäkirjoissa ja erilaisina tapahtumina. Ke-

räykseen osallistuvat kaikki Suomen ev.lut. seurakunnat sekä tuhannet vapaaehtoiset ympäri maan.

Vuonna 2026 keräyksen piispana toimii Kuopion piispa **Jari Jolkkonen** ja suojelijana tasavallan presidentti **Alexander Stubb**, joka avaa keräyksen helmikuun ensimmäisenä sunnuntaina 1.2.

Tänä vuonna Kuopiossa Yhteisvastuu-keräys näkyy Puijon tornin valaisuna 1.2. ja Kaupunginteatterin valaisuna

ensimmäisellä keräysviikolla. Seurakunnat järjestävät monia keräystapahtumia helmikuusta alkaen. Maaliskuussa on luvassa perinteinen puuroviikko Kuopion torilla ja huhtikuussa suuri konsertti Musiikkikeskuksella.

Keräyskampanjan näkyvin aika ajoittuu alkuvuoteen, mutta keräys on voimassa koko vuoden. ●

Tuen avulla ikääntyville mahdollistuu uudenlainen tulevaisuus.

Painetussa lehdessä oli teknisen virheen vuoksi tällä sivulla joulukuun artikkeli *Mikä kristinuskossa kiehtoo nuoria miehiä?*

Se mikä on hyväksi sydänterveydelle, on hyväksi myös aivoille.

Aivojen parhaaksi

Pelottaako ajatus muistisairaudesta? Elintavoilla on mahdollista vaikuttaa sairastumisen riskitekijöihin.

Heli Haring teksti
iStock ja Tiia Ngandun kotialbumi kuvat

Reilu 22 000 ihmistä saa Suomessa vuosittain muistisairausdiagnoosin. Ilmaantuvuus nousee voimakkaasti iän myötä.

”Hyvin harvalla kuusikymppisellä vielä on muistisairautta, mutta 80-vuotiaiden keskuudessa se on jo huomattavasti yleisempi. Toki sairastua voi jo työikäisenäkin, se on kuitenkin harvinaisempaa”, Itä-Suomen yliopiston ja THL:n tutkimusjohtaja, lääkäri **Tiia Ngandu** (ympyräkuvassa) selvittää.

Julkisuudessa puhutaan paljon Alzheimerin taudista, mutta se on vain yksi muistisairauden muoto. Muita muistisairauksia ovat muun muassa Lewyn kappale -tauti, otsa-ohimolohkorappeuma sekä aivoverenkiertohäiriöihin ja Parkinsonin tautiin liittyvät muistisairaudet.

”Alzheimerin tauti on näistä kuitenkin yleisin.”

Uuden oppiminen vaikeutuu

Avaimet unohtuvat toisinaan kotiin ja nimetkään eivät aina meinaa pysyä mielessä – onko syytä epäillä muistisairautta?

”Ei välttämättä. Muistisairauden ensimmäiset oireet vaihtelevat ihmisestä ja sairauden tyypistä riippuen. Unohtelua voivat aiheuttaa monet muutkin syyt kuten esimerkiksi unetomuus ja stressi.”

”Jos on vaikeuksia muistaa viimeaikaisia tapahtumia ja palauttaa niitä mieleen, uusien taitojen oppiminen vaikeutuu tai ilmaantuu aloitekyvyttömyyttä, silloin olisi ehkä syytä hakeutua muistitesteihin. Nyrkkisääntönä voisi sanoa, että erityisesti jos edellä mainituissa tapahtuu selkeä muutos aikaisempaan, se voi olla merkki alkavasta muistisairaudesta”, Ngandu painottaa.

Joihinkin muistisairauksiin voi liittyä myös käytösoireita ja persoonallisuuden muutoksia.

”Oireita kannattaa peilata ikään. Jos niitä ilmenee alle 50-vuotiailla, on yleensä kyse jostain muusta kuin muistisairaudesta.”

Omilla valinnoilla vaikutusta

Suomessa ja maailmalla on meneillään paljon tutkimuksia, joissa pyritään selvittämään muistisairauksien syntymekanismia ja riskitekijöitä. Tutkimustulokset auttavat hoitojen kehittämisessä ja erityisesti sairastumisriskin pienentämisessä.

”Uusimpien kansainvälisten tutkimusten perusteella on arvioitu, että jopa 45 prosenttia muistisairauksista voitaisiin ehkäistä riskitekijöihin puuttamalla ja elintapavalinnoilla.”

”Ja sekin on arvokasta, jos sairauden puhkeamista pystytään edes viivästyttämään, vaikka sitä ei kokonaan voitaisikaan estää.”

Ngandu kertoo, että valtaosa riskitekijöistä selvittävistä tutkimuksista kohdistuu Alzheimerin tautiin ja

verisuoniperäisiin muistisairauksiin, koska ne kattavat suurimman osan muistisairauksista.

”On saatu näyttöä, että liikunta, suositusten mukainen terveellinen ruokavalio ja korkea koulutus alentavat riskiä sairastua. Korkea verenpaine, tupakointi, runsas alkoholinkäyttö, lihavuus ja masennus puolestaan kasvattavat sairastumisriskiä.”

”Myös näön ja kuulon ongelmat on yhdistetty kohonneeseen sairastumisriskiin. Joissain tutkimuksissa on esiintynyt viitteitä, että myös ilmansaasteilla voisi olla vaikutusta.”

Ngandu korostaa, että meillä jokaisella on oma riskitekijäcocktailimme erilaisten sairauksien suhteen. Esimerkiksi perintötekijöillemme emme voi mitään.

”On kuitenkin paljon tekijöitä, joihin voimme vaikuttaa. Ei silti voi lupata, että kun toimit näin, et varmasti sairastu.”

Parasta aivoille ja sydämelle

”Viime vuosina on paljon tutkittu elintapaneuvonnan vaikutuksia muistisairauksien ennaltaehkäisyssä. Suomessa toteutettu Finger-tutkimus on hyvä esimerkki tästä.”

Kyseinen tutkimus kesti kaksi vuotta ja sen aikana annettiin elintapaohjausta 60–79-vuotiaille. Oh-

jaus sisälsi liikuntaharjoittelua, ruokavalioneuvontaa, kognitiivista harjoittelua sekä sydän- ja verisuonisairauksien riskitekijöiden tehostettua seurantaa.

”Tulokset olivat positiivisia. Tässä vaiheessa on kuitenkin vielä liian aikaista sanoa, miten elintapaneuvonta vaikuttaa muistisairausriskiin pitkällä aikavälillä. Sen vuoksi tutkimuksessa on toteutettu pidempää seurantaa, jonka tuloksia analysoidaan parhailaan.”

Tutkimus silti osoitti elintapaneuvonnan ja liikunnan hyödyn.

”On vaikeaa tietää täsmälleen, mikä määrä tai minkälainen liikunta on tehokkainta muistisairauksien ehkäisemiseksi. Tärkeintä on, että liikunta on säännöllistä. Kannattaa valita itselleen mieluisa tapa liikkua, silloin sitä tulee myös harrastettua eikä into lopahda alkuunsa.”

”Kootusti voisi sanoa, että se mikä on hyväksi sydänterveydelle, on hyväksi myös aivoille.”

Koskaan ei ole myöhäistä

Vaan entäpä, jos on jo saanut diagnoosin muistisairaudesta – onko terveellisistä elintavoista siinä vaiheessa enää mitään hyötyä?

”Ilman muuta on. Erityisesti elämänlaadun ja kotona pärjäämisen suhteen. Tästäkin on olemassa jonkin verran tutkimusnäyttöä.”

”Toki täytyy huomioida oma toimintakyky ja muun muassa harjoittaa liikuntaa sen mukaan.”

Ngandu huomauttaa, että esimerkiksi Alzheimerin taudin ensimmäiset muutokset aivoissa ovat nähtävissä jo 20–30 vuotta ennen oireiden alkamista.

”Siksi elintapoihin pohjautuva ennaltaehkäisy on tärkeää. Koskaan ei ole liian myöhäistä, mutta ei myöskään liian aikaista ryhtyä pienentämään sairastumisriskiään.” ●

Kultsin kanssa salille

Oletko aktiivinen liikkuja ja innokas kulttuurin kuluttaja?
Jos vastasit kyllä, Kultsi saattaisi olla juuri sinua varten.

Heli Haring teksti
Vicente Serra kuva

Mikä Kultsi oikein on, Kuopion kaupungin liikuntapalvelusuunnittelija Ilja Venäläinen?

”Kultsi on uusi hyvinvointituote, joka yhdistää liikunnan ja kulttuurin parhaat palat samaan pakettiin. Kultsilla pääsee nauttimaan kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluista vuoden ajan. Tuote lanseerattiin viime vuoden elokuussa, ja sen hinta on 490 euroa.”

Mihin kaikkeen Kultsia voi hyödyntää?

”Kultsi oikeuttaa Kuntolaakson ja Lipumäen kuntosalien ja uimahallien rajattomaan käyttöön. Myös Luolan ja

Kuopio-hallin kuntosalit ovat vapaasti käytettävissä. Rajoitetusti sitä voi hyödyntää kansalaisopiston kursseihin, Kino Kuvakukon, teatterin ja musiikkikeskuksen esityksiin sekä Kuopion museoihin. Kuopion kaupungin nettisivuilta voi lukea tarkemmin käyttökohteista ja niihin mahdollisesti liittyvistä rajoituksista.”

Kenelle se on suunnattu?

”Erityisesti sellaisille työikäisille, jotka käyttävät paljon liikunta- ja kulttuuripalveluja. Kultsi tulee edullisemmaksi kuin vaikkapa ostaa kuukausijäsenyyksiä liikuntahalleihin. Olemme laskeneet, että Kultsin arvo on noin 1 800 euroa.

Eläkeläisille, opiskelijoille ja lapsille on tarjolla omat tuotteensa, joten heille Kultsi ei ole ehkä se ensisijainen vaihtoehto. Toki sen saa hankkia kuka tahansa.”

Millaisen vastaanoton Kultsi on saanut?

”Palaute on ollut pääsääntöisesti positiivista, ostajat ovat tykänneet. Myynti on ollut vielä melko maltillista, tähän mennessä noin 50 ihmistä on päätnyt hankkimaan Kultsin.

Toistaiseksi se täytyy maksaa yhdellä kertaa, mikä voi monelle olla kynnyskysymys. Olemmekin pohtineet, pitäisikö tulevaisuudessa valikoimaan tuoda lyhyemmän aikaa voimassa oleva tuote, joka siten olisi myös halvempi. Muistutan, että Kultsin maksamiseen voi käyttää myös työsuhde-etuja.”

Lue lisää: kuopio.fi/kultsi ●

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Maaningan kirkon uudistus alkanut

Maaningan kirkko remontoidaan tänä vuonna yhä monipuolisemmaksi ja paremmin seurakunnan tarpeita palvelevaksi tilaksi. Seurakunnan toiminta kirkossa jatkuu koko remontin ajan.

Kirkon uudistusta valmistelevat purkutyöt alkoivat joulukuussa. Vuodenvaihteessa käytöstä poistuvat tilapäisesti kirkon sisusisäänkäynti ja -siipi sekä wc-tilat. Wc-tilat ovat käytössä kirkon naapurissa Maaninkatalolla sekä kirkon sakastissa. Purkutyön aikana kirkon pihalla on roskalava. Purkutyön arvioidaan kestävän tammi-maaliskuun ajan, varsinainen remontti alkaa keväällä ja jatkuu marraskuulle.

Ennen rakennusvaiheen alkua huhtikuussa järjestetään yleisötilaisuus, jossa seurakuntalaisille kerrotaan remontista tarkemmin. Remontin on määrä valmistua 1. adventtisunnuntaiksi 2026.

Remontin kohteena ovat kirkon sisusivuet ja eteistilat. Kirkon rakennetaan seurakuntasali noin 50–60 henkilölle. Uudistuksen jälkeen kirkossa voi esimerkiksi viettää hautajaiset aina siunaustilaisuudesta muistokahveihin.

Remontista voi aiheutua tilapäistä äänihaittaa arkipäivinä. Remontitöiden aikana perjantaiamuisin pyritään välttämään hautaan siunaamisia, mutta muuten Kallaveden seurakunnan toiminta kirkossa jatkuu tavanomaisesti. Remontin aikana kirkkoon sopii 60 ihmistä. Suuret tilaisuudet, kuten koulujen kevätkirjat ja konfirmaatiot, on huomioitu aikataulutuksessa siten, että niiden aikana käytössä ovat normaalit poistumisreitit.

Sähköauton voi ladata kirkkokäynnin aikana

Kuopion ev.lut. seurakunnissa yli kymmenen kiinteistön pihassa on nyt käytettävissä sähköauton latauspiste.

Sähköautoa voi ladata kirkkosakäynnin tai seurakunnan tiloissa vierailun aikana. Sähköautojen latauspiste on lisätty niiden kiinteistöjen pysäköintialueille, joissa on yli 20 merkittyä pysäköintipaikkaa, kuten laki edellyttää. Kuopion seurakuntayhtymällä tällaisia kohteita on yhteensä 11 sekä Kuopion kaupunkialueella että muissa taajamissa.

Myös Hiilineutraali kirkko 2030 -tavoite edellyttää ekologisemman liikenteen edistämistä.

Lataus on kaikille käyttäjille maksullista. Lataamiseen käytetään eParking-sovellusta, jonka kautta käyttäjä maksaa latauksen. Latauspisteet ovat teholtaan 11 kilowattia, ja lataus maksaa 25 senttiä kilowattitunnilta. ●

**Vapaaehtoistyön
palkkana on ilo**

Vapaaehtoistyö antaa merkityksellisyyden tunnetta ja sisältöä elämään.

Hanna Valkama teksti
iStock, Hanna Valkonen,
Heli Haring kuvat

Vapaaehtoisia toimii vaihtelevasti kaikilla kirkon työaloilla, esimerkiksi jumalanpalveluksissa ehtoollisuus- ja katekumeneina ja katekumeneina, kirkko-kuoroissa, rippikoulujen isosina, palvelevan puhelimen päivystäjinä, lähimmäispalvelussa ja luottamus-henkilöinä.

Vapaaehtoistoiminta on tapa elää todeksi kristillistä uskoa ja kas- teeseen perustuvaa yhteistä pap- peutta. Vapaaehtoisena ihminen voi toimia tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin tai hyödyntää jotain erityis- osaamistaan.

Elämä kantaa

Jaana Suihkonen istahtaa Postita- lon keittiön salin pöydän ääreen. Ti- lat ovat naiselle tuttuja, sillä hän on toiminut vapaaehtoisena eläkeläis- ten virkistyspäivissä. Selkä kestää jaloilla olemista muutaman tunnin.

”Mutta sen jälkeen on mieli niin iloinen, kun on saanut auttaa ja ju- tella muiden ihmisten kanssa”, Jaa- na hymyilee.

Ravintolayrittäjällä on takanaan rankkoja vuosia. Oma ja puolison syöpä, puolison kuolema ja sitä en- nen yrityksen konkurssi.

”Miehen kuoleman jälkeen 2023 oli mieli maassa”, Jaana Suihkonen sanoo ja pyyhkii kyyneleitä.

Seurakunnan sururyhmä ja nuor- ten leskien ryhmä ovat olleet tärkeä apu surutyössä.

”Jossain vaiheessa tuli tunne, että elämään pitää saada sisäl- töä. Soitin diakoni **Pirjo Litmasel- le** ja kysyin, olisiko seurakunnalla toimintaa, missä voisin olla apuna. Tarjoilupuoella tarvittiin apukäsiä.”

Jaana on ollut myös kirkonmäel- lä tarjoamassa puuroa adventtina. Erityisen mieleenpainuva oli viime jouluaaton yhteinen ruokailutilai- suus Hatsalan koululla, jossa Jaana oli mukana keittiöhommissa.

”Vapaaehtoistyöstä saan niin paljon. Saan olla avuksi ja muistella omia ravintolavuosiani sekä nähdä ihania ihmisiä.”

”Haaveena on jatkaa vapaaehtoi- sena toimimista. Jos ne omat elä- mänkokemukseni voisivat olla jolle- kin vertaistukena”, hän pohtii.

”Vaikeuksistaikin voi selvitä ja elä- mä kantaa, siihen haluan uskoa ja sitä kertoo myös muille.”

Ilo tulee tekemisestä

Maaningalla perjantaisin ja lauantaisin avoinna oleva Kallaveden seurakun- nan lähetyksirpputori Ilonpisara pitää sisällään monta huonetta ja tuhansia aarteita. **Irja Bergroth** ja **Margit Ruot- salainen** ovat tulleet lajittelemaan ja hinnoittelemaan lahjoitettuja tavaroita.

Margit on ollut Ilonpisaran toi- minnassa parinkymmenen vuoden ajan, Irja tuli mukaan noin seitse- män vuotta sitten.

”Jäin nuorena eläkkeelle ja va- paaehtoistyöstä olen saanut hir- veän paljon iloa elämään. Uusia ih- misiä ympärilleni ja hyviä ystäviä”, Irja pohtii.

Naiset kuvailevat, että kirpputo- rin vapaaehtoiset ovat enemmän kuin työporukka. Kaikilla on rakkaus työhön.

”Ilo tulee tekemisestä ja palkka-

na on hyvä mieli.”

Molemmat puhuvat siitä, miten Ilonpisara on monelle tärkeä koh- taamispaikka. Sinne etsiydytään juttelemaan ja vaihtamaan kuulu- misia – iloja ja suruja.

”Tämä on hyvin matalan kynnyk- sen seurakuntatoimintaa.”

”Täällä saa katsella ja ihmetellä rauhasa, ostopakkoa ei ole. Vaik- ka kyllä me ollaan hyvin kauppaakin tehty”, naurahtavat naiset.

Irja Bergroth kertoo, miten hän lahjoituksia lajitellessaan on usein ihmeissään, kuinka ihania juttuja ih- miset ovat heille antaneet.

”Usein on onnentunne, että täl- lainenkin tavara saatiin myyntiin. Iloitsemme, että ihmiset antavat liiastansa, ja samalla tuemme lähe- tystyötä eri puolilla maailmaa.”

”Kirpputorille on vuoden alussa tullut myös paikallisten suunnitte- lemia suruadresseja”, Margit kertoo. Naiset rohkaisevat jokaista ainakin kokeilemaan vapaaehtoistyötä.

”Tekemistä löytyy monenlaisille ihmisille.”

Jokainen on tarpeellinen

Siilinjärveläinen **Pekka Pennanen** lähtee aina ilolla vapaaehtoisek- si kerran kuukaudessa seurakunta- talolla kokoontuvaan kehitysvam- maisten KIVA-kerhoon.

”Voi jos me jokainen voisimme olla yhtä iloisia ja tyytyväisiä kuin he. Pienistäkin asioista he iloitsevat, vaikkapa kahvista ja pullasta.”

Kerhossa on yhteinen hartaus- hetki, sitten pelataan, lauletaan ja askarrellaan. Lopuksi kahvitellaan ja lauletaan loppuvirsi.

Pennanen sanoo, että vapaaeh- toistyö antaa sisältöä elämään.

”Ajattelen, että jokainen ihminen tarvitsee kokemuksen siitä, että on tarpeellinen.”

”En osaa vaan olla kotona, aina pitää kehittää jotain tekemistä”, nauraa Pekka.

Mies käy myös lausumassa ru- noja seurakunnan tilaisuuksissa sekä toimii lukukappaleiden lukijana jumalanpalveluksissa.

Arkisiin vapaaehtoistöihin kuuluu Vuorelan kirjastossa pidettävät alle kouluikäisten satutunnit.

”Kerran kuussa me satupappa ja -mummit luemme vuorollamme erilaisia satuja. Kyllä ilmeistä näkee, että tarinat ovat mieluista ja lapset jaksavat kuunnella koko lukuhet- ken ajan.”

Iloa tuottaa myös Uutisjousen äänilehden lukeminen.

”Suosittelemme kaikille, joilla on ai- kaa, aloittamaan vapaaehtoistyön. Jokaiselle löytyy varmasti mielu- inen auttamiskohde. Ainakin minulle vapaaehtoistyö on antanut enem- män kuin olen voinut antaa takai- sin”, Pekka Pennanen pohtii.

Papin ja suntion apulainen

Lukiolainen **Ville Nöjd** on tuttu näky Riistaveden kirkossa. Vapaa- ehtoisena hän jakaa ehtoollista, lu- kee tekstejä ja esirukouksia sekä kerää kolehtia.

”Nyt jouluna olin ihmeissäni, kun niin moni oli jaksanut lähteä joulu- yön messuun. Olin siellä jakamassa ehtoollista”, muistelee Ville joulun ajan kirkonmenoja.

Ehtoollisen jakajat osallistuvat koulutukseen. Ville kävi koulutuk- sen pappi **Oona Leiviskän** johdolla rippileirillä, jossa hän oli isosena.

”Muutaman vuoden ajan olen saanut tehdä vapaaehtoishommia ja olen tykännyt. Jo aikaisemmin partiossa tuli kirkossa auttaminen tutuksi.”

Nyt parin vuoden ajan nuori mies on saanut avustajana seurata papin, kanttorin ja suntion töitä. Eikä kos- kaan tiedä, vaikka Ville joskus ha- keutuisi kirkon alan töihin. Lukiossa Kuopion Lumitissa saa pohtia tule- vaisuuden kuvioita.

Miten nuoria voisi innostaa tu- tustumaan vapaaehtoistyöhön?

”Nuoret seuraavat paljon sosiaa- lista mediaa, joten sinne voisi teh- dä sisältöä kirkon toiminnasta”, Ville pohtii.

Vapaaehtoisena oleminen on opettanut muun muassa olemaan enemmän oma itsensä.

”En ajattele enää, että kaikesta työstä pitäisi saada palkkaa.”

Ihan palkkatöissä Ville on ollut useampana kesänä seurakunnan rippileirillä isosena.

”Seurakunnassa on tutustunut ihmisiin ja siellä on hyvä olla. Ha- luan olla mukana jatkossakin.” ●

VAPAAEHTOISTYÖ

Mikä olisi sinulle sopiva tapa auttaa? Voit kysyä auttamis- mahdollisuuksista suoraan omasta seurakunnastasi. Olet lämpimästi tervetullut jouk- koomme. Saat uusia ystäviä, opit uusia asioita ja sinut vielä koulutetaan vapaaehtoistehtä- viin. Vapaaehtoistyötä voi teh- dä myös tilapäisesti.

Tehtävistä ei makseta rahallista korvausta, mutta sitä iloa, jonka saat esimerkiksi aut- taessasi liikuntavammaista tai vanhusta arkiaskareissa, ei voi rahassa laskea.

Matkalla tuttuun rukoukseen

Teologian opiskelijat avaavat Isä meidän -rukouksen merkityksiä Puijolla.

Jaro Julkunen teksti
iStock kuva

Puijon seurakunnassa käynnistynyt luento- ja keskusteluseria Sydämen matka pureutuu kristinuskon keskeisimpään ja tunnetuimpaan rukoukseen, Isä meidän -rukoukseen. Itä-Suomen teologian opiskelijoiden vetämä sarja keräsi heti ensimmäisellä kerralla Puijon seurakuntasalin täyteen ja synnytti vilkasta keskustelua siitä, mitä Jumalan kanssa puheleminen arjessa merkitsee.

Rukous arjessa

Sarjassa perehdytään Isä meidän -rukoukseen pyynnöllä, sana sanalta, yhteensä viiden luontokerran ajan. Rukoukseen opastajina toimivat teologian opiskelijat

jat **Hannu Kantola, Kasper Keitaanranta, Roosa Paakkunainen** ja **Piia Miettinen**. He suorittavat parhaillaan Kuopiossa seurakuntaharjoittelujaksoaan.

”Me haluamme tuoda rukouksen teologista ja hengellistä syvyyttä lähelle seurakuntalaisten arkea,” luentojaan valmistelevat opiskelijat kertovat.

”Tämä rukous on monille tuttu lapsuudesta saakka, mutta siinä on silti paljon uutta löydettävää. Esimerkiksi joidenkin alkukielisten sanojen kautta avautuu raikkaita näkökulmia. Toisaalta olemme myös tätä varten lueskelleet kirkon opettajien tekstejä.”

Kantola sanoo, että Jumalan valtakunnan käsittelyä varten erityisesti luterilaiset tunnustuskirjat ovat

olleet mielenkiintoisia. Miettinen puolestaan painottaa, että tämän tyyppisissä työskentelyissä kaikkein hedelmällisin sisällön tuoja on kuitenkin seurakuntalaisen elämäkokemus.

”Toivommekin, että iltojen aikana päästäisiin mahdollisimman paljon jakamaan ajatuksia rukouksen merkityksestä jokapäiväisessä elämässä. Siksi osallistumiskynnystä halutaan pitää matalalla,” opiskelijat sanovat.

Uusia oivalluksia

Jo ensimmäinen luentokerta osoitti, että yhteisessä käsittelyssä tutun rukouksen yksittäinen pieni sanakin voi herättää uusia oivalluksia. Useassa puheenvuorossa kerrottiin, että seurakunta ja toisten

seurakuntalaisten tuki auttavat ymmärtämään, mitä Jumalan nimen pyhittämisen voi olla.

Sarja on suunnattu kaikille rukouksesta kiinnostuneille. Osallistuminen ei edellytä teologian tunteenmusta, ja mukaan voi tulla, vaikka ei olisi ollut ensimmäisillä kerroilla. Seuraavaksi lähdetään tutkimaan sitä, mistä Jumalan tahdon toteutumisesta ja sen pyytämisestä on oikein kyse.

Yhteisen keskustelun alkaessa nähtiin, miten rukous lähtee liikkeelle Jumalan suuruuden ymmärtämisestä, aivan kuten kymmenen käskyäkin. Tulevilla kerroilla keskitytään ihmisen omiin kysymyksiin ja huokauksiin. Alkuun pohditaan, mitä luottamus Jumalaan merkitsee silloin,

kun on opittava luopumaan omista suunnitelmista. Sen jälkeen puhutaan siitä, miten Jumalan suojelus ja anteeksianto voivat tuoda toivoa silloinkin, kun elämä tuntuu levottomalta ja huolet ovat suuria. ●

SYDÄMEN MATKA

- 9.2. Tahto - luottamuksen ja luopumisen rukous.
- 16.2. Anna meille - arjen ja iäisyyden rukous.
- 23.2. Päästä meidät - armon ja suojeluksen rukous.

Luennot Puijon kirkossa klo 18.30. Kahvitarjoilu klo 18 alkaen.

KOLUMNI
Tatu Kokko

Tammikuun hiutaleet

ON TAMMIKUU. Lumi peittää pihapuun oksat ja talojen katot. Hiutaleita leijuu taivaalta. Pakkanen paukkuu. Se koettelee luontoa. Jos olisin menossa ulos, pukisin ylleni paksut talvivaatteet. Mutta enpä ole.

MENEN SEN SIJAAN alakertaan. Otan puita vasusta. Sytytän tulen takkaan. Liekkejä on mukava katsella lasiluukun läpi. Istahdan nojatuoliin. Lehteilen kirjaa. Etsin oikean kohdan ja jatkan lukemista. Pidän tarinoista, jotka haastavat ja avartavat käsitystäni maailmasta. Minua kiinnostaa tietää, mitä ihmiset ajattelevat. On mukava yrittää ymmärtää. Kirjojen sivuilla voi matkustaa vaikkapa toiselle puolelle maailmaa ja kurkistaa

jonkun toisen mieleen. Se on niin siistiä. Joskus se tosin yllättää.

VIIME AIKONA olen ihmetellyt, miksi jotkut viehättyvät äärimmäisestä ajattelusta vaikkapa politiikassa. Jos olisi kyse lämpötilasta, moiset fanatikot varmaankin istuisivat koko ajan yläläuteilla tai leukaa myöten avannossa. Minä suosin tasapainoa, vaikka rakastan toki minäkin äärimmäisyyksiä, siis lämpötilassa. On kiva ottaa kunnon löyly ja pulahtaa sen jälkeen avantoon, mutta siihen se sitten jääkin. Ihan parasta on kieltoutua saunomisen lopuksi pyyhkeeseen, istahtaa penkille ja nauttia puhtaudesta. Siinä sitä miettii pilviä katsellessaan, että miksi ihmeessä

porukka haluaa maalata itsensä ajattelun äärimmäiseen nurkkaan? Tuoko se turvaa?

MINUA SE VAIN ahdistaisi. Siitä kun kumpuaa kaikenlaista vihamielisyyttä muita kohtaan, ja siitä sellaisesta on ymmärrys kaukana.

MITÄ JOS TALLAISIMME tiensyrjien sijaan kultaista keskietä. Tässä maailmassa on niin paljon hienoja paikkoja ja ihmisiä. Kuljeskellaan, rupertellaan, tutustutaan toisiimme. Välitetään ja rakastetaan. Eikö-tä joo. ●

Kirjoittaja on kuopiolainen kirjailija

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Elean Åsa Lydia Savolainen
Hertta Emilia Elisabeth
Laitinen
Minea Seela Ilona Martikainen
Olga Sturova
Touko Ilmari Rissanen

Alava
Bea Lydia Dogruyol
Elvi Kirsikka Ollila
Enni Aino Aliisa Teräväinen
Hilma Astrid Lahtinen
Leevi Kasperi Kauppinen
Lenni Vilhelmi Lappi
Veikko Onni Olavi Nissinen
Venla Vilhelmiina Viinikainen

Järvi-Kuopio
Milma Aurora Kiiski, Nilsjä
Hilla Aurora Niemetmaa,
Vehmersalmi

Avioliittoon kuulutetut

Alava
Toni Markus Tuoriniemi ja
Elise Maria Karoliina Immonen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Aune Laitinen 96
Tuomo Bengt Kivenoja 92
Anna-Liisa Heino-Tukiainen 89
Maija Liisa Hentinen 89
Maija-Liisa Nikkilä 89 vuotta
Teuvo Kalevi Tammisto 89
Salme Sisko Tuulikki Harinen 87
Veli Ilmo Hartikainen 87
Laila Hellevi Valkama 86
Paavo Olavi Linnilä 85
Tauno Pekka Miettinen 84
Matti Allan Laiste 82
Pirjo Inkeri Salolahti 79
Ritva Leena Kyllikki Saavalai-
nen 79
Jesse Juhani Turunen 32
Kaarlo Eevertti Kärsämä 17

Alava
Pauli Olavi Airaksinen 94
Viljo Johannes Parviainen 87
Ilma Anneli Halonen 86
Arja Liisa Inkeri Pietikäinen 83
Jukka Pentti Vainikainen 81
Pentti Antero Parviainen 81
Pentti Ensio Puumalainen 81
Tapani Puurunen 77
Vuokko Arja Annikki Niiranen 72
Pirjo Helena Manninen 71
Kaj Olof Granholm 70
Taina Helena Toropainen 61

Järvi-Kuopio
Ellinoora Sini Ilona Pajari 83,
Kaavi
Hannu Vatanen 82, Nilsjä
Valto Kalevi Hiltunen 76, Kaavi
Kalle Juhani Leskinen 75,
Juankoski
Veli Olavi Pasanen 74, Nilsjä
Kari Johannes Aho 66, Nilsjä
Hannu Olavi Thure 54, Riistavesi
Veikko Aukusti Koistinen 96,
Vehmersalmi
Väinö Koistinen 82, Tuusniemi
Leena Annikki Liira 81, Nilsjä
Reino Olavi Hiltunen 76,
Tuusniemi
Martta Kaarina Pulkkinen 74,
Vehmersalmi
Veijo Oskari Räsänen 74,
Tuusniemi
Raimo Tapio Pöyhönen 72,
Juankoski
Toivo Johannes Mutikainen 79,
Muuruvesi
Armas Eemil Nykänen 94,
Riistavesi

Kallavesi
Aada Elvi Helena Sarhaluoma
Aaron Eliel Löfström
Aini Ellen Tervanen
Alex Olavi Mustonen
Eemeli Armas Olavi Eronen
Etta Iida Josefiina Eränen
Hilla Hellin Marjatta Paananen
Hilma Adelia Juvonen
Minea Auroora Makkonen
Onerva Lilli Maria Väyrynen
Onni Aarre Ruutiainen
Sulo Aapeli Impola
Urho Olavi Kosamo
Venla Josefiina Pekkarinen
Viena Liia Selina Heikkinen

Männistö
Eemi Reino Olavi Kokko
Kasper Antonio Boukhris
Viljam Kalevi Koljonen

Kallavesi
Jari Tapio Vehkala ja Mimmi
Maaria Tolvanen

Martta Elina Smolander 94,
Tuusniemi
Bertta Johanna Föhr 93,
Säyneinen
Juho Malinen 93, Nilsjä
Teuvo Paavo Juhani Nykänen
90, Vehmersalmi
Irja Anneli Lilja 82, Nilsjä
Anna Esteri Hakkarainen 80,
Juankoski
Erkki Pekka Pajulahti 73,
Tuusniemi
Rosa Maria Kokkonen 73,
Nilsjä
Anna Liisa Happonen 95,
Tuusniemi
Aino Tellervo Hakkarainen 94,
Kaavi
Esko Viljami Miettinen 91,
Tuusniemi
Pentti Vilho Huovinen 89,
Tuusniemi
Elsa Irene Korhonen 79, Nilsjä
Kaija Marjatta Koistinen 70,
Nilsjä

Kallavesi
Kerttu Karhunen 101, Maa-
ninka
Aino Mirjam Miettinen 97
Jalmari Kalevi Pitkänen 95,
Maaninka
Jussi Tapio Kananen 92
Maija Liisa Heikkinen 92
Pentti Vihtori Pöntinen 92
Esko Einari Pitkänen 91
Iris Ritva Marjatta Pynnönen 91
Riitta Marjatta Raatikainen 91,
Maaninka
Tyyne Inkeri Immonen 91
Väinö Kalevi Kokkonen 89
Lauri Matti Birger Hallman 88
Otto Antero Nykänen 87
Sirkka Tellervo Lappalainen 87
Toivo Aukusti Pakarinen 86
Rauha Sinikka Nieminen 85
Salme Kanerva Tuovinen 84
Niilo Juhani Mikkilä 83,
Karttula
Aino Helena Saarenkivi 81
Eeva-Liisa Laitinen 81
Raija Anneli Puolakka 79
Alpo Markku Huttunen 78,
Karttula
Tenho Ensio Leuanniemi 77
Anja Johanna Tenhunen 75
Tarja Katriina Siitonen 72
Jorma Johannes Häiväläinen
68, Maaninka

Puijo
Eevi Amalia Auroora
Pekkarinen
Eevi Sini Sanelma Heikkinen
Ilmari Eemil Pyy
Josia Osvald Vähäyjylkkä
Julius Lauri Tapio Nissinen
Neelia Enni Alessa Pitkänen
Reino Aatos Olavi Hyvönen
Valma Amalia Koskimäki

Siilinjärvi
Niklas Vesa Olavi Leinonen
Aino Helmi Emilia Kuronen
Eemi Olavi Lavikainen
Milo Akseli Kinnunen
Malla Aino Ilona Rissanen
Juuli Minea Väisänen
Leon Sulo Kaspiian Lätti
Elli Inkeri Timonen

Raimo Olavi Salonen 68
Erkki Olavi Nurmela 67,
Karttula
Keijo Olavi Karttunen 66
Osa Petri Karhunen 65,
Maaninka
Päivi Marita Mikkonen 62
Ari Juhani Vienola 60
Anna Maaria Lyra 57
Inari Verna Eliissa Happonen 0

Männistö
Maija-Liisa Tukiainen 93
Sirkka Anneli Paldanius 92
Aune Marjatta Rissanen 91
Ritva Sofia Hiltunen 91
Eila Kyllikki Kuvaja 90
Helli Johanna Poutiainen 89
Pentti Olavi Holopainen 89
Ulla Kaija Piel 89
Erkki Olavi Tiainen 88
Sirkka Liisa Antikainen 85
Sirkka Annikki Antikainen 84
Aulis Ensio Hytönen 78
Tuija Helena Voutilainen 62

Puijo
Aarno Antero Aaltonen 93
Pirjo Helena Karvonen 87
Raija Sylvia Seppälä 87
Kari Juhani Kekäläinen 82
Matti Jaakko Juhani Linds-
berg 79
Sirkka Liisa Hakkarainen 77
Irma Helena Tuomainen 75
Reijo Kalevi Hyttinen 75
Tuula Seija Sinikka Röppä-
nen 74
Teuvo Pekka Juhani Parviai-
nen 73
Henni Helena Leskinen 30

Siilinjärvi
Tarja Tuulikki Taskinen 84
Veli Matti Kalevi Toivanen 83
Raimo Olavi Räsänen 67
Aulis Juhani Repo 83
Kaija Anneli Markkanen 87
Sisko Sinikka Holopainen 89
Hilkka Helena Hautsalo 81
Kaija Helena Haverinen 66
Paula Annikki Väisänen 75
Pertti Veikko Kalevi
Kokkonen 83
Markku Heikki Paavo
Venäläinen 82

Kiitos talvesta
ja luonnon
muutoksista:
lumen kimalluksesta,
revontulista,
lasten talvileikeistä.
Herra suojaa meitä
talven ja elämän
pakkasissa.

SANALLISTA

3. sunnuntai ennen paastonaikaa
”Luottamus Jumalan armoon ja tieto siitä
tekee riemulliseksi, pelkäämättömäksi ja
iloiseksi Jumalaa ja kaikkia luotuja kohtaan.”
Martti Luther

Armon välähdys

ARMO ON VALTAVAN suuri sana. Jos Jumalaa pitäisi kuvata vain yhdellä sanalla, luulen, että monelle tulee ensimmäiseksi mieleen juuri armo. Jumala on laupias, Hän armahtaa.

ARMO ON JUMALAN valikoimatonta rakkautta. Se on käsittämättömän suuri lahja meille kaikille. Jumalan hyvyys on sama kaikkia ihmisiä kohtaan. Meidän pitää kuitenkin muistaa, ettemme voi sanoa tai tehdä mitään, minkä kautta voisimme erityisesti ansaita armon. Joskus ihminen harhautuu ajattelemaan, että kun haalii elämässään suorituksia ja meriittejä tarpeeksi, ansaitsee automaattisesti armon.

MUTTA EI JUMALA sitä meiltä odota, vaan sitä, että osaamme nöyrytyä Hänen edessään ja tunnustaa, että omin voimin emme saavuta mitään tärkeää, tarvitsemme kaikkeen Häntä. **Martti Luther** sanoo, että Jumala ei voi antaa armoaan muille kuin nöyriille eli nälkäisille, janoisille, tyhjille ja köyhille. Jumala ei halveksi mitään niin suuresti kuin täysiä ja kylläisiä, sanoo Luther, sillä he eivät halaja Hänen armoaan. Meidän pitää siis luopua itseriittoisuudestamme.

MEIDÄN TÄRKEIN rukouksemme päivittäin on tämä: Herra, armahda minua! Kun näin teemme, tunnustamme sen, että tärkein luottamuksemme kohde on Jumala. Ja että haluamme jättäytyä Hänen rakkautensa varaan ja uskoa siihen, että olemme Hänelle ainutlaatuisen tärkeitä – vaikka olemme pieniä ja vajavaisia.

ARMO ON KAUNIS sana. Se pitää sisällään toivon siitä, että Jumalan huolenpito ulottuu meihin jokaiseen, vaikka välillä tuntisimme itsemme huonoiksi tai mitättömiksi. Armo = ansioton rakkaus meidän osaksemme. Olkoon rukouksemme: Jumala, auta meitä ymmärtämään oikein tahtosi, ettemme luopuisi lupauksistasi ja kadotaisi armoasi. Vahvista uskoamme Sinuun, armon lähteeseen. Aamen. ●

Liisa Penttinen
pastori, Tuomiokirkkoseurakunta

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti
044 755 6220
kodinunna.fi

UNNA KUPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjärvi@kodinunna.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

KUOPION MUUTTO & KULJETUS

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748
info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

Haluatko postia?

Tilaa uutiskirje sähköpostiisi verkosta kirkkojakoti.fi

KIRKKO & KOTI

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset ja kiven enstisöinnit

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Mainosmyynti Sanna Kiiveri-Haverinen
050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Seuraava julkaisupäivä 25.2., varaukset 16.2. mennessä.

hilla group

28.3. - 6.4.2026 (10 pv)
KEVÄINEN SAKSAN KIERTOMATKA

Oma bussi mukana koko matkan

Lyypekki-Wittenberg-Nürnberg-Schwartzwald-Marburg-Hampuri

Kuopion Tila-Auto Oy **ALKAEN 1435€**

www.tila-auto.com 044 - 768 1818

Asiat solmussa? Puhu, se auttaa.

KIRKON KESKUSTELUAPU
kirkonkeskusteluapu.fi

SIILINJÄRVI

Diakoniaa 100 vuotta Siilinjärvellä

Siilinjärven seurakunnassa vietetään koko vuoden diakonian satavuotisjuhlaa.

Merja Tapio teksti ja kuva

Siilinjärven seurakunnan ensimmäinen diakonissa Elina Kirjonen palkattiin vuonna 1926. Vaikka hänen virkansa lakkautettiin "toistaiseksi varain puutteessa" jo vuonna 1927, saatiin diakonissan virka kuitenkin uudelleen perustettua ja vakinaistettua 1929. Varoja diakonissan palkkaan kerättiin muun muassa lahjoituksina, varallisilta sairaanhoitomaksuina, ompeluseuroissa ja myyjäisissä. Palkan lisäksi rahoitusta tarvittiin sairaanhoitovälineisiin ja asumiseen, sillä diakonissat toimivat tuolloin kuntaa kiertävinä sairaanhoitajina ja asuivat työlleen omistautuneina seurakunnan asunnossa.

Sairaanhoito ei diakonian työtehtäviin enää nykyään kuulu.

Rakasta lähimmäistäsi

"Diakoniatyötä toteutetaan arjen tasolla ihmisten parissa. Työn lähtökohdat ovat Raamatussa ja sen

opetuksissa, kuinka koh-teleemme lähellä ja kaukana olevia ihmisiä", kertoo seurakunnan johtava diakoniaviranhaltija **Liisa Tiilikainen**.

"Nostan mielelläni Raamatusta etenkin kaksi kohtaa, jotka viitoittavat diakoniatyötä. Nämä ovat kultainen sääntö ja rakauden kaksoiskäskey, joiden ymmärtäminen ja todeksi eläminen haastavat meitä jokaista".

"Diakoniatyön ytimessä on ihmisten kohtaaminen ja rinnalla kulkeminen", Liisa Tiilikainen tähdentää.

"Toteutamme asiakastyötä vastaanotoilla sekä ihmisten kodeissa ja laitoksissa. Järjestämme myös yhdessä seurakuntalaisten kanssa kokoavaa toimintaa, kuten Arjen aterioita, mihin ihmiset tulevat yhteiselle aterialle ja viettämään aikaa toisten kanssa."

Diakoniatyöntekijät ovat mukana myös monissa erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa sekä kooridinoivat seurakunnan Yhteisvastuutoimintaa ja -keräyksiä sekä vapaa-

ehtoistoimintaa. Työtä tehdään yhdessä vapaaehtoisten seurakuntalaisten sekä monien järjestöjen, Siilinjärven kunnan, Pohjois-Savon hyvinvointialueen, Kuopion hiippakunnan ja Kirkkohallituksen eri toimijoiden kanssa.

Historiaa ja tulevaisuutta

Juhlavuoden kevätkaudella, ennen Arjen aterioita, on kerran kuussa luentoja, joissa pureudutaan diakonian historiaan eri näkökulmista. Syksyllä puolestaan katsotaan tulevaisuuteen – luentojen aiheita ovat diakonia nykyään, ja mihin diakoniatyötä tässä ajassa on syytä suunnata.

Diakoniaa 100 vuotta Siilinjärvellä -juhlavuoden luentosarjan ensimmäinen osa on tiistaina 10.2. klo 10 Siilinjärven seurakuntatalon Helmi-salissa. Seuraavat luennot ovat 10.3., 7.4. ja 5.5. ●

Johtava diakoniaviranhaltija
Liisa Tiilikainen

Arkkipiispa Tapio Luoma tapasi uuden paavin

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa **Tapio Luoma**, piispa **Raimo Goyarrola** katolisesta kirkosta Suomessa, sekä arkkipiispa **Elia** Suomen ortodoksisesta kirkosta seurueineen tapasivat paavi **Leo XIV:n** 19.1. Vatikaanissa. Tapahtuma oli osa kristittyjen ykseyden ekumeenisista rukousviikkoa, jota vietetään vuosittain 18.–25.1.

Joka tammikuuta yksi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispoista matkustaa kristittyjen ykseyden rukousviikon aikana Roomaan yhdessä katolisen kirkon sekä ortodoksisen kirkon piispan kanssa. Vierailu on perinne jo vuodesta 1985.

Tämän vuoden vierailu oli erityisen merkityksellinen, sillä se oli ensimmäinen vierailu paavi Leo XIV:n aikana.

Arkkipiispa Tapio Luoma vei paaville lahjaksi Kirkon ulkomaanavun rahoittamaa työtä Itä-Ukrainassa, jotta lapset pääsevät kouluun. Vierailun yhteydessä arkkipiispa kertoi Kirkon ulkomaanavun kautta hankitun aineettoman lahjan tarkoituksesta.

Kirkon Ulkomaanapu kunnostaa Ukrainassa sodasta kärsineitä kouluja ja varustelee koulujen pommitusuhreja, että niissä on hyvä opiskella turvallisesti ilmahälytysten aikana. Järjestö kouluttaa opettajia ja koulupsykologeja panostaen erityisesti lasten ja aikuisten psykososiaaliseen hyvinvointiin. Lisäksi kouluhin

ja päiväkoteihin toimitetaan muun muassa opiskelutarvikkeita, urheiluvälineitä ja generaattoreita.

”Paavi on pitänyt paljon esillä maailmantilanteiden kriisiytymistä ja vedonnut rauhan puolesta. Tuntuu tärkeältä liittyä siihen työhön, jota uskonnot voivat tehdä rauhan ja tavallisen elämän eteen maailmantilanteen kriisiytyessä”, kertoo arkkipiispa Luoma. ●

NUORI VAIKUTTAJA
Akseli Karjalainen
Tuomiokirkkoseurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia nuorten vaikuttajaryhmässä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Mitä toivoisit kirkolta tulevaisuudessa?

Nuorten ääni saa kuulua

1. Toimin nuorten vaikuttajaryhmässä, jotta seurakuntani nuorten mielipiteet kuuluisivat. On tärkeää, että nuoria kuunnellaan, kun heidän leireistään, kerhoistaan ja tapahtumistaan tehdään päätöksiä. Tahdon kertoa oman mielipiteeni ja edustaa niitä nuoria, jotka eivät itse kykene olemaan osana tätä ryhmää.

2. Arvostan tietenkin sitä, että nuorille järjestetään tapahtumia ja saamme vaikuttaa niihin. Hienoa on sekin, että seurakuntani tekee yhteistyötä toisten seurakuntien ja järjestöjen kanssa. Arvostan myös

mukavaa ilmapiiriä ja kaikkia niitä mahtavia henkilöitä, jotka kannustavat minua siinä, mitä teen.

3. Toivon, että messupalvelijan rooli saisi enemmän huomiota. Toimin itse messupalvelijana noin joka toinen kuukausi. Innostuin asiasta, kun rippikoulupappini kutsui minut messupalvelijakokoukseen, koska hän tiesi, että olin saanut ehtoolliskoulutuksen. Monet eivät tiedä, miten messupalvelijaksi päästään, siksi roolia pitäisi mainostaa enemmän ja selvittää, miten se toimii. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

113. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 25.2.2026

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@ev.fi
Toimitus kirkkojakoti@ev.fi

Taitto Tuja Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino PunaMusta Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 500 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9–16, ma, pe 9–14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Tervetuloa Piispantaloon!

Muistotilaisuudet, ristiäiset, rippijuhlat, häät... Historiaa henkivä Piispantalo tarjoaa upeat puitteet elämäsi tärkeimpiin hetkiin.

Ota yhteyttä:

044 731 8005

anne.tikkanen@muotoiluakatemia.fi
www.muotoiluakatemia.fi

Piispankatu 8, 70100 Kuopio

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

SAVON KALLA
EKOLOGINEN
HAUTAUSPALVELU

- Kuljetukset
- Pitopalvelu
- Arkut
- Perunkirjoitukset
- Uurnat
- Hautakivet
- Kukat

HAUTAUSPALVELU alk. 590,-

sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!

p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

HAUTAUSTOIMISTO

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

Ella Junnila on niin tottunut käyttämään ristiä, että ilman sitä tulee alaston olo.

Risti muistuttaa rakkaasta

Risti. Korkeushyppääjä Ella Junnila pitää kaulassaan ristiä päivittäin myös kilpailuissa. Miksi koru on hänelle tärkeä?

Tarmo Ylhävuori teksti
Hannu Jukola kuva

Lehtikuvassa risti lentää. Kuvaan on ikuistunut korkeushyppääjä **Ella Junnila**, joka on kilpailussa ylittämässä rimaa. Samalla hänen kaulassaan oleva risti on päässyt mukaan ilmalennolle.

Eikä kuva ole suinkaan ainoa, vaan itse asiassa risti tuntuu kulkevan Junnilan mukana kaikkialle. Risti on kulkenut maasta toiseen ja vuodesta toiseen Junnilan kaulassa. Hopeinen koru on nähnyt elämää. Sen kiinnike on irronnut, ja Junnila on korjannut sen metallisenvärisellä askartelulangalla.

Puheesta kuulee, että risti on hänelle rakas. Se on muisto hänen nyt jo edesmenneestä kummitädistään.

Hauskoja riparimuistoja

Korun saadessaan Junnila oli 14-vuotias. Risti on rippilahja hänen kummitädiltään.

Junnila oli käynyt Kuortaneella yleisurheilurippikoulun. Siihen sisältyi aamupäivisin uskonasioiden opiskelua, ja iltopäivisin oli aikaa urheilulle.

Rippikoulu oli Junnilasta positiivinen kokemus. Aikakausi palautui hänen mieleensä, kun hän löysi rippikoulussa tekemänsä muistiinpanot pakatessaan tavaroita Belgiaan muuttoa varten.

”Eniten nauratti, kun lähdin seilaamaan vihkoa. Minulla ei ole mi-

tään käsitystä, mitä silloin on käsitelty, mutta siellä oli isoin mustin kirjaimin kirjoitettuna tällainen yksittäinen kohta, että ihminen on paha”, Junnila muistelee ja arvelee, että sinä päivänä rippikoulussa on puhuttu synnistä.

”

Viikoittain on hetkiä, jolloin haluaisin soittaa Mani-tädille.

Rippikoulu huipentui konfirmaatioon. Junnila on unohtanut suurimman osan tilaisuuden yksityiskohdista, mutta muistaa sen, että alba oli hänelle vähän lyhyt. Urheilurippikoulussa se ei ollut poikkeuksellista, sillä joukkoon mahtui useita pitkiä nuoria.

”Konfirmaatio oli toki odotettu, koska tiesin, että Mani-täti on tulossa sinne.”

Kummitäti **Marianne** oli Junnilalle tärkeä aikuinen. Hän sai lempinimekseen Mani, sillä oikea nimi oli liian vaikea yksivuotiaana Junnilan suuhun.

Musertava menetys

Lapsena Mani-tädin luona vierailu tarkoitti Junnilalle matkaa maaseudulta kaupunkiin. Yhdessä kaksoikkona nautti Helsingissä klassisen musiikin konserteista ja ruokapaloista.

Yhteydenpito tiivistyi entisestään, kun Junnila pääsi opiskelemaan Helsinkiin Mäkelänrinteen urheilulukioon. Sen jälkeen hän ja Mani-täti kohtasivat arkeisissa tilanteissa kahvitellen ja ”höpötellen”.

”Erityisesti sitten kun Mani-täti sairastui ja joutui jäämään pois työelämästä, hän oli minulle sellainen turvallinen lähiaikuinen”, Junnila kuvailee.

Mani-tädillä todettiin aivokasvain. Syöpähoitojen aikana kummitädillä oli entistä enemmän aikaa olla yhdessä Junnilan kanssa.

Tädin syöpää yritettiin hoitaa useaan otteeseen, mutta lopulta mitään ei ollut tehtävissä.

”Mani-tädin poisnukkuminen oli minulle ensimmäinen iso läheisen menetys”, Junnila kertoo. Tädin kuoleman muisteleminen nostaa edelleen kyneleet hänen silmäkulmiinsa.

”Vaikka siitä on vuosia aikaa, edelleen on viikoittain hetkiä, jolloin haluaisin soittaa Mani-tädille tai muuten jutella hänen kanssaan.”

Silloin hän alkaa sormeilla kaulassaan roikkuvaa ristiään ja ajatella rakasta tatiään.

Risti synnyttää keskusteluja

Koru on kulkenut mukana, kun Junnila on lähtenyt opiskelemaan Tampereen yliopistoon sekä harjoittelemaan ja kilpailemaan maailmalle. Korkeushyppäykilpailuissa koru on synnyttänyt keskusteluja. Junnila on päässyt silloin kertomaan suomalaisuudesta ja kristinuskosta.

Kilpailuissa on myös eri puolilta maailmaa tulevia urheilijoita, joiden uskonto näkyy voimakkaasti. Esimerkiksi Junnilan australialaisen korkeushyppääjäkaveri **Nicola Olyslagers** käyttää ristiä. Kaverilla on lisäksi tapana heiluttaa valkoista kangasta verryttelykentällä ennen kilpailua ja toisinaan sen jälkeen.

Olyslagers kertoi Junnilalle, että kankaan heiluttaminen on hänelle tärkeä tapa ja hän haluaa osoittaa sillä omaa uskoaan. Myös Junnilalla on omat rutiininsa ennen kilpailua.

”Kun olen merkillä lähdössä hyppäämään, yleensä pyörittelen kihlasormusta muutaman kerran sormessa ja laitan hiukset niin, että ne eivät ole minulla kasvoilla, vaan korvien takana ja hyvin kiinni. Viimeiseksi ennen kuin lähdän, laitan ristin paidan hihaan kauluksesta sisään.”

Toisinaan risti ei pysy hihassa, vaan viimeistään rimaa ylittäessä se lentää villisti kaaressa. ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi